

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริม
เยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม สปป.ลาว^{*}
A STUDY OF FUNDAMENTAL DATA FOR A DEVELOPMENTAL
COURSE TO PROMOTE ETHICAL PROBLEM-SOLVING
CAPABILITIES FOR ADOLESCENT IN LAO P.D.R.

แก้วมณี ทองประเสริฐ

Keomany Thongpaseuth

อริยพร คุโรดะ

Ariyaporn Kuroda

สันติ วิจักขณาลัญญ์

Santi Wijakkanalan

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Khonkaen University, Thailand

E-mail: tps_laoarchi@yahoo.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ของโลกและแนวโน้มความต้องการส่งเสริมความสามารถที่ต้องการจำเป็นแก่นักเรียน 2) ศึกษานโยบายทางการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับกระทรวง 3) สำรวจความคิดเห็น 4) ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงเอกสาร กลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ ประกอบด้วย กลุ่มเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของโลก กรอบแนวคิดความสามารถในศตวรรษที่ 21 นโยบาย วิสัยทัศน์ หลักสูตรแห่งชาติ กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์และประชุมย่อยคือ ผู้บริหารระดับกระทรวงจำนวน 5 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 3 คน และครูชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 9 คน และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพการณ์และแนวโน้มการส่งเสริมการศึกษาของโลกและแห่งชาติ 2) การสัมภาษณ์และประชุมย่อยและ 3) การสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับ พบว่า มีความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมให้แก่เยาวชนลาว 4) การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถสังเคราะห์ได้

^{*} Received 7 April 2021; Revised 27 April 2021; Accepted 30 April 2021

หลักการแนวคิดหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม เริ่มจากการฝึกปฏิบัติผ่านกระบวนการเผชิญสถานการณ์ปัญหาที่พบในชีวิตจริง ส่งเสริมแรงจูงใจ ปรับพฤติกรรมด้านจริยธรรม 3 ด้านในการแก้ปัญหา บูรณาการการแลกเปลี่ยนความร่วมมือ และผ่านกระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม 8 ขั้นตอนที่ทำให้มีความสำคัญกับมุมมองทางจริยธรรมในทุกขั้นตอน ภายใต้การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเนื้อหาการเรียนรู้ 3 Domains ที่ต้องพัฒนาควบคู่กันไป (การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจและจริยธรรม)

คำสำคัญ: การแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม, การวิเคราะห์สถานการณ์และความต้องการ, การพัฒนาหลักสูตร, สปป.ลาว

Abstract

The objectives of this research article were to: 1) study the world conditions and education trends of students' needed skills, 2) analyze the relevant policies both on the national and ministry levels, 3) survey on stakeholders' opinions and 4) study and analyze related concepts and theories on curriculum development and ethical problem-solving skills. The research is mixed method by using survey research and documentary research. The purposive samples with specific criteria are consisted of group of documents related to the global situation, framework for competences in the 21st century, national policies, vision and educational strategies. The interviewee and focus group are 5 ministry executives, 3 school directors and 9 high school teachers and the respondents were 400 grade 9-10 students. The research results found that: The analysis of global and national educational promotion trends and situations, interviews and discussions and surveying on opinion polls for all stakeholders at all levels highlight the need to a developmental course to promote ethical problem-solving abilities for adolescent in Lao P.D.R. The study and analysis on related theoretical concepts, the researcher could define the principle and conceptual course to promote students' ethical problem-solving abilities starting on practicing through the process of coping with problems encountered in daily life; promoting incentives; adjusting ethical behavior with 3 areas to ethical problem solving, integrating self-learning with cooperative reciprocity through an 8-step ethical problem solving process with emphasis on placing an ethical point of view at every stage. Under the promotion of learning

process through 3 main learning content, which must be developed simultaneously (Critical thinking Decision making and ethics)

Keywords: Ethical Problem-Solving, Needs and Situation Analysis, Developmental Course, Lao P.D.R.

บทนำ

จากสภาพการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่มีลักษณะเป็นสังคมแห่งความวุ่นวาย (Chaos) จากความหลากหลายทางด้านความคิด ความเชื่อ เต็มไปด้วยความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน คลุมเครือ (VUCA) และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในทุกสถานการณ์และบริบทของสังคม ภายใต้กระแสของการแข่งขันรอบด้านที่รุนแรงขึ้น ส่งผลให้บทบาทของความสามารถในการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนและมีความต้องการสูงเมื่อหลายปีผ่านไป (World Economic Forum, 2016) เยาวชนหรือบุคคลใดที่ไม่สามารถปรับความรู้ ความสามารถให้เท่าทันกับสภาพการณ์ดังกล่าวจะมีแนวโน้มสูงที่จะประสบปัญหาทั้งในชีวิตการศึกษาและชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาภายในประเทศ สปป. ลาว ได้สร้างแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ 2016-2020 พร้อมกำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาการศึกษาถึงปี 2030 และยุทธศาสตร์การศึกษาถึงปี 2025 ปรับการจัดการเรียนรู้โดยยึด 3 ลักษณะ 5 หลักการทางการศึกษา โดยมีทิศทางและความมุ่งหวังในการส่งเสริมผู้เรียนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาทางการศึกษาและชีวิตประจำวัน มุ่งพัฒนาจริยธรรมของผู้เรียนไปพร้อมกับการพัฒนาศักยภาพด้านสติปัญญา (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2018) อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนในลาวยังสวนทางกับความคาดหวังในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ดังรายงานจากภาคเอกชนที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานด้วยความสามารถในการแก้ปัญหาที่ไม่เพียงพอและอยู่ในระดับต่ำ (Ministry of Planning and Investment, 2018) ซึ่งให้เห็นว่าประเทศลาวจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการใช้เหตุผลและการแก้ปัญหาของนักเรียน (World Health Organization, 2017) นอกจากนี้ ข้อมูลจากกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA State of Lao Population, 2019) พบว่า ปัจจุบันมีหลายเหตุการณ์ที่สะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนลาวจำนวนไม่น้อยที่ขาดความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจากความเสี่ยงต่างๆที่ได้รับ เช่น ปัญหาการฆ่าตัวตายของคนลาวมีอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับประชากรและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งได้กลายเป็นปรากฏการณ์ที่น่าเป็นห่วงและต้องการความเอาใจใส่ให้ความสำคัญในการป้องกันอย่างจริงจัง (มิกบ่แห่ง (นามแฝง), 2020) ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบลักษณะการกระทำผิดกฎหมาย ปัญหาการก่ออาชญากรรมมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งยังมีระดับความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ และมีระบบที่สับสนมากขึ้น อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนขาดโอกาสและมีข้อจำกัดในการพัฒนา

ความสามารถที่จำเป็นในการแก้ปัญหา (Chounlamany, K., 2014); (MacKinnon, A. & Thepphasoulithone, P., 2014) ผลจากการประเมินการเรียนรู้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาหรือการคิดอย่างอิสระอย่างเพียงพอ (United Nations, 2015) มีแนวโน้มความถี่ในการเกิดอยู่ในระดับสูงขึ้นและเป็นอาชญากรรมหลายรูปแบบที่เกิดขึ้นอยู่ในทุกวงการและปรากฏอีกด้วยว่ามีเยาวชนลาวที่เป็นนักเรียนได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมต่างๆเพิ่มขึ้นอีกด้วย (Voice of America Laos News, 2010)

จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพภายใต้ระยะเวลาที่จำกัดในสถานการณ์จริงรวมถึงชุดทักษะความสามารถอื่นๆที่จำเป็นสำหรับบุคคลในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพปัญหาที่เกิดจากความหลากหลายด้านความคิด สิ่งสำคัญนี้คือต้องรับรู้และตระหนักถึงความหลากหลายของชีวิตสังคมและวัฒนธรรมที่กระตุ้นให้เกิดวิธีการมองโลกที่หลากหลาย เปิดกว้างในมุมมองการเข้าใจโลกมากขึ้น (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2015) การขับเคลื่อนทางการศึกษาที่สำคัญคือการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถแก้ปัญหาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ (Power, C., 2014) ที่ครอบคลุมทั้งความสามารถในการคิดในการประมวลผลข้อมูล การใช้เหตุผลและความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเองและผู้อื่น ดังนั้น ความสามารถในการแก้ปัญหาจึงมิใช่แค่ความสามารถที่มุ่งพัฒนาสติปัญญาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังเป็นความสามารถที่สามารถพัฒนาทัศนคติ วิธีคิด ค่านิยม ความรู้ความเข้าใจ ในสถานการณ์ที่เป็นไปของสังคมได้ดีอีกด้วย ทั้งนี้ Piaget, J. และ Kohlberg, L. ได้ระบุถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาจริยธรรมและการแก้ปัญหาไว้ว่าการพัฒนาทางสติปัญญาเป็นรากฐานของการพัฒนาทางจริยธรรมอันเนื่องมาจากแหล่งเหตุผลทางจริยธรรมนั้น เกิดจากการพัฒนาทางสติปัญญาในขณะที่กระบวนการแก้ปัญหานั้นโดยปกติจะนำเสนอถึงการจัดการความท้าทายเชิงจริยธรรม (Piaget, J., 1965); (Kohlberg, L., 1976) ดังนั้นจริยธรรมจึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการแก้ปัญหา เพราะจริยธรรมเป็นชุดของหลักการกำหนดพฤติกรรมที่ถูกผิด การแก้ปัญหาจึงมีความต้องการมุมมองทางจริยธรรมมากขึ้นทุกครั้งที่ใช้เพื่อให้มั่นใจว่าการแก้ปัญหาคือจะเป็นไปตามความเหมาะสมกับประกันความสงบสุขในสังคมและสันติภาพของโลกรวมทั้งสามารถทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นการใช้หลักจริยธรรม ช่วยให้นักเรียนยอมรับผลกระทบที่เกิดจากแนวทางวิธีการในการแก้ปัญหาที่พวกเขาเลือกและสร้างขึ้นหากปราศจากการให้ความสำคัญต่อมุมมองทางจริยธรรมนี้อาจเป็นสาเหตุที่จะนำนักเรียนไปสู่การเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้องได้ การขาดมุมมองทางจริยธรรมจะนำไปสู่การใช้ความสามารถนี้ในทางที่ผิดที่ซึ่งไม่ใช่ปัญหาเฉพาะบุคคลเท่านั้น แต่ความผิดพลาดนี้อาจนำไปสู่ประเด็นปัญหาทางสังคมหรือปัญหาการกระทำผิดด้านกฎหมายที่เลวร้ายยิ่งขึ้น ดังนั้นความสามารถในการแก้ปัญหามีจริยธรรมในสังคมนั้นจึงไม่ได้หมายความว่าเพียงเพื่อให้ นักเรียนสามารถแก้ปัญหาเป็นอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นการศึกษาค้นคว้าที่ตระหนักถึงมุมมอง

ทางจริยธรรมอย่างมีคุณค่าสังคมต้องการคนที่มีมุมมองจริยธรรมในการแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ได้อย่างรอบคอบ ความสามารถในการเลือกกิจกรรมเพื่อแก้ไขภายใต้มุมมองทางจริยธรรมในการเผชิญปัญหาของบุคคล โดยการแก้ปัญหามีจริยธรรมเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ค่านิยม หลักการหรือแนวคิดที่อาศัยหลักจริยธรรมในด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่นเป็นแนวทางชี้แนะว่าควรเลือกแนวทางการแก้ปัญหาใดที่จะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นมากที่สุด เน้นการใช้วิธีการค้นหาคำตอบที่สามารถเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งองค์ประกอบสำคัญ ต่อการแก้ปัญหามีจริยธรรมนี้ขึ้นกับความสามารถในการคิด วิเคราะห์และความสามารถในการตัดสินใจภายใต้การตระหนักถึงมุมมองทางจริยธรรมซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหามีจริยธรรม

จากสภาพการณ์ดังกล่าว จึงควรส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหามีจริยธรรมให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหามีจริยธรรม ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็น โดยมุ่งพัฒนากลุ่มเยาวชนที่ยึดสัดส่วนมากที่สุดของประชากรทั้งประเทศ (Ministry of Planning and Investment, 2015) ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบรรลุเป้าหมายทุกด้านของชาติ เป็นหัวใจของการพัฒนาในปัจจุบันและอนาคตของประเทศ (Lao People's Revolutionary Youth Union & United Nations Population Fund, 2014) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อเป็นการจัดเตรียมกำหนดข้อมูลพื้นฐาน สภาพการจริงปัญหาที่เกิดขึ้นและการประเมินความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่จำเป็นและต้องการโดยผลที่ได้จะนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบเขตการจัดการเรียนรู้ รวมถึงความคาดหวังของผู้เรียนที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 และแนวโน้มความต้องการด้านการส่งเสริมความสามารถที่ต้องการจำเป็นแก่นักเรียน
2. เพื่อศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศและระดับกระทรวงในการส่งเสริมผู้เรียน
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นในการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหามีจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการแก้ปัญหามีจริยธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี ใช้การวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงเอกสาร ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยแบบเจาะจงตามเกณฑ์ โดยพิจารณาจากจังหวัดที่มีจำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายมากที่สุดและมีลักษณะการกระจายตัวที่มาจากพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผลการคัดเลือกได้นครหลวงเวียงจันทน์ที่เป็นตัวแทนของ 18 จังหวัด โดยใช้เกณฑ์พิจารณาเดียวกันสามารถเลือกได้ตัวแทนระดับเมืองและโรงเรียนได้ 3 อันดับต้น ได้แก่ 1) โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์สาธิต มหาวิทยาลัยแห่งชาติ เมืองชัยธานี 2) โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์มิตรภาพลาว - เวียดนาม เมืองชัยเซษฐาและ 3) โรงเรียนมัธยมสมบูรณ์เวียงจันทน์ เมืองจันทบุลี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงผสมผสานวิธี โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจประกอบการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ทบทวนวรรณกรรม โดยการทบทวนเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผล โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 และแนวโน้มความต้องการด้านการส่งเสริมความสามารถที่ต้องการจำเป็นแก่นักเรียน ใช้วิธีการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกรอบแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 กรอบแนวคิด 5 จิตเพื่ออนาคตของ Gardner, H. (Gardner, H., 2007) และกรอบแนวคิดเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยแบบบันทึกข้อมูลและแบบสรุปข้อมูลเพื่อการสังเคราะห์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์โลก

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศและระดับกระทรวงในการส่งเสริมผู้เรียน ใช้วิธีการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ 3 ลักษณะ 5 หลักการทางการศึกษา วิสัยทัศน์การศึกษาสู่ปี 2030 และยุทธศาสตร์การศึกษา 2025 - 2030 นอกจากนั้นยังดำเนินการสำรวจความคิดเห็นด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับกระทรวงจำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นในการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับกระทรวงจำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน ครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 9 คน และจากแบบสอบถามแก่นักเรียน จำนวน 400 คน ใช้การสุ่มแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จาก 3 โรงเรียน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าเฉลี่ย ร้อยละส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านและโดยรวม เพื่อให้ได้

ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คุณลักษณะของผู้เรียน เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม ประกอบด้วยเนื้อหา 6 ประเด็น คือ 1) การวิเคราะห์หลักสูตรแห่งชาติขั้นมัธยมศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม 4) พัฒนาการวัยรุ่นและการปรับพฤติกรรม 5) การแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม ด้วยแบบบันทึกข้อมูลแบบสำรวจข้อมูลเพื่อการสังเคราะห์ ใช้การวิเคราะห์เอกสารและการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิดหลักการ โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมและแนวการวัดและประเมินผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ของโลกและแนวโน้มความต้องการด้านการส่งเสริมความสามารถที่ต้องการจำเป็นแก่ผู้เรียน พบว่า โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความซับซ้อน ผันผวน ไม่แน่นอนและมีการแข่งขันรอบด้าน การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นส่งเสริมเยาวชนให้สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลทั้งหมดเข้าในการใช้ชีวิตจริง ความรู้ที่ได้เรียนรู้มาเพื่อรับมือกับความท้าทายและปัญหาในสถานการณ์โลกที่เป็นอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ รับมือและจัดการกับสถานการณ์ปัญหาได้ รวมถึงการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมในการแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยลดปัญหาและขจัดความขัดแย้งที่เกิดกับบุคคล สังคมและประเทศชาติ กำหนดได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ การใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บูรณาการการเรียนรู้ในชีวิตจริง

2. ผลการศึกษานโยบายทางการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับกระทรวง พบว่า รัฐบาลลาวให้ความสำคัญในการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนควบคู่ไปกับศักยภาพทางปัญญา ส่งเสริมการฝึกอบรมให้มีคุณธรรมจริยธรรมพฤติกรรมที่ดีมีความสามารถในการใช้ชีวิตเพื่อแก้ปัญหาที่มีประสิทธิผลสูงในการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจ โดยการสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยึดหลักการสำคัญในการสร้างคนรุ่นใหม่ไปตามทิศทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมของประเทศ มีลักษณะชาติ วิทยาศาสตร์และทันสมัย มีลักษณะมหาชนและเข้าใกล้กับมาตรฐานสากล เนื้อหาของหลักสูตรต้องครอบคลุม 5 หลักมูลการศึกษา ได้แก่ คุณสมบัติศึกษา ปัญญาศึกษา แรงงานศึกษา พละศึกษาและศิลปศึกษา เนื้อหาการ

เรียนต้องมีความสำคัญ มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในชีวิตจริงได้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่ง คือการส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาด้านความสามารถพื้นฐานในการแก้ปัญหาในการเรียนและการดำรงชีวิตประจำวัน

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นในการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน ประกอบด้วยผลการศึกษา 2 กลุ่มดังนี้

3.1 กลุ่มที่ 1 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับกระทรวงผู้บริหารสถานศึกษา และครูมัธยมศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1.1 ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญขององค์ประกอบของความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมได้ผลการศึกษาดังนี้

3.1.1.1 การตัดสินใจเป็นส่วนสำคัญของความสามารถในการใช้ชีวิตเนื่องจากทุกคนต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอยู่เสมอ เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดเส้นทางของการแก้ปัญหา การตัดสินใจที่ขาดการไตร่ตรองอาจนำไปสู่ผลกระทบที่เลวร้ายต่อผู้อื่นและสังคม อย่างไรก็ตามการตัดสินใจจำเป็นต้องมีจริยธรรมเพื่อกำหนดทิศทางที่ถูกต้อง และหากไม่มีจริยธรรมในการตัดสินใจการแก้ปัญหาผลที่ได้จะออกมาในรูปแบบของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่งผลกระทบทางลบอย่างมากต่อสังคม

3.1.1.2 ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมของนักเรียนในปัจจุบันถือว่าอยู่ในระดับต่ำ โดยการแก้ปัญหาล้วนเป็นไปแบบไม่มีระบบ ขั้นตอน ยึดความรู้สึกอารมณ์ประสบการณ์เดิมด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง ต้องพึ่งพาผู้ปกครองหรือครูตลอดเวลา ความสามารถในการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของนักเรียนยังไม่ได้รับการฝึกฝนเท่าที่ควรจะเป็น

3.1.1.3 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนพร้อมให้การสนับสนุนและความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาทางจริยธรรมให้แก่ นักเรียน เนื่องจากเห็นว่าสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการส่งเสริมการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับทิศทางการศึกษาโลก

3.1.2 ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและองค์ประกอบที่จำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันตามประเด็นดังนี้

3.1.2.1 หลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อนักเรียนเยาวชนลาว เนื่องจากยังไม่เคยได้รับการสร้างและดำเนินการในการศึกษาสายสามัญของประเทศ หลีกเลี่ยงการแก้ปัญหาแบบเอาตัวรอดโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบทางลบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้อื่นและที่สำคัญคือ สอดคล้องกับ

ทิศทางและนโยบายการส่งเสริมการศึกษา หลักการของการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์และเป้าหมายการศึกษาของลาว 2025-2030 และสอดคล้องกับการศึกษาโลก

3.1.2.2 ควรมีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ควรเชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาทางจริยธรรมด้านทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม ประจักษ์ใจให้ควบคู่ไปกับความสามารถในการคิดทุกขั้นตอน ควรบูรณาการเข้ากับเป้าหมายรายวิชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาให้ได้

3.1.2.3 ควรมีการจัดกิจกรรมและวิธีการให้มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากกว่าทฤษฎีที่เป็นนามธรรม ผ่านการจัดในรูปแบบควบคู่ไปกับการใช้กรณีศึกษา โดยต้องเป็นเหตุการณ์ที่ทันสมัย ใช้บทบาทสมมติ จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นกระบวนการมีขั้นตอน ด้วยการลงมือปฏิบัติ เรียนรู้และฝึกแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมและนำความรู้ที่ได้จากการฝึกแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ด้วยสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและไม่ยุ่งยาก เช่น บทเขียน บทเรื่อง คลิปวิดีโอ

3.1.2.4 การวัดประเมินผล แบบไม่มีการตัดสินถูก - ผิดของผลที่ได้จากการแก้ปัญหา แต่ประเมินจากความเข้าใจและกระบวนการ ไม่ควรให้ความสำคัญการประเมินคะแนนมากเกินไป แต่ควรให้ความสำคัญกับการประเมินพฤติกรรม ทัศนคติมากขึ้น ใช้การสังเกตทัศนคติ ปฏิภาณนักเรียนอย่างต่อเนื่องจากสถานการณ์หรือกรณีที่ยกขึ้นมาศึกษา ติดตามการประพฤติ ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน โดยการสร้างเงื่อนไขให้มีการแสดงการประพฤติที่ถูกต้องออกมาควบคู่ไปกับการใช้แบบทดสอบ

3.2 กลุ่มที่ 2 การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน n = 400 พบว่า

3.2.1 ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อความสำคัญของจริยธรรมกับการแก้ปัญหา

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อความสำคัญของจริยธรรมกับการแก้ปัญหา

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	%	แปลผล
1	ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน	4.46	0.70	89.15	เห็นด้วย
2	หากมีขั้นตอนในการตัดสินใจที่ดีจะทำให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.06	0.84	81.10	เห็นด้วย
3	จริยธรรมมีความจำเป็นในการแก้ปัญหาเพื่อให้การแก้ปัญหาไม่ส่งผลกระทบทางลบต่อตนเองและผู้อื่น	3.89	0.92	77.85	เห็นด้วย
4	การแก้ปัญหาโดยขาดการควบคุมอารมณ์สามารถเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยความรุนแรงตามมาได้	3.68	1.46	73.60	เห็นด้วย

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	%	แปลผล
5	หากสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดีจะสามารถแก้ปัญหาได้ดี	4.50	0.75	89.95	เห็นด้วย
6	การเข้าใจตนเองและผู้อื่นจะก่อให้เกิดการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี	3.81	1.08	76.25	เห็นด้วย
7	หากการแก้ปัญหาโดยไม่คำนึงถึงจริยธรรมความถูกต้องชอบชั่วดีจะก่อให้เกิดผลกระทบกลายเป็นปัญหาทางสังคมและประเทศชาติ	3.43	1.31	68.60	ไม่แน่ใจ
8	การแก้ปัญหอย่งมีจริยธรรมมีความจำเป็นและสมควรพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียน	4.29	0.78	85.70	เห็นด้วย
9	การเรียนการสอนในปัจจุบันสามารถส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน	3.42	1.10	68.35	ไม่แน่ใจ
10	นักเรียนคิดว่าตนเองมีความสามารถในการแก้ปัญหาในระดับสูง	3.12	0.90	62.30	ไม่แน่ใจ
11	นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหา	3.59	0.91	71.85	ไม่แน่ใจ
12	นักเรียนมีความเข้าใจต่อจริยธรรมในการแก้ปัญหาเป็นอย่างดี	3.68	0.92	73.60	เห็นด้วย

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อความสำคัญของจริยธรรมกับการแก้ปัญหาในระดับที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ หากสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดีจะสามารถแก้ปัญหาได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.75) คิดเป็นร้อยละ 89.95 เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด คือ การแก้ปัญหาโดยขาดการควบคุมอารมณ์สามารถเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การแก้ปัญหด้วยความรุนแรงตามมาได้ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.46) คิดเป็นร้อยละ 73.60 และนักเรียนมีความเข้าใจต่อจริยธรรมในการแก้ปัญหาเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.92) คิดเป็นร้อยละ 73.60 ไม่แน่ใจในระดับมากที่สุด คือ นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.91) คิดเป็นร้อยละ 71.85 ไม่แน่ใจในระดับน้อยที่สุด คือ นักเรียนคิดว่าตนเองมีความรู้ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในระดับสูง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.90) คิดเป็นร้อยละ 62.30

3.2.2 ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนในการเข้าร่วมการฝึกอบรมส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหอย่งมีจริยธรรม จำนวน 400 คน พบว่า นักเรียนมีความต้องการเข้าร่วมการอบรมความสามารถในการแก้ปัญหอย่งมีจริยธรรมโดยมีจำนวนถึง 339 คน คิดเป็นร้อยละ 84.75 และต้องการให้จัดอบรมความสามารถในการแก้ปัญหอย่งมีจริยธรรมมากที่สุดคือ จัดช่วงเปิดเทอมภาคการศึกษาปกติ ในวันจันทร์ - ศุกร์ จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75

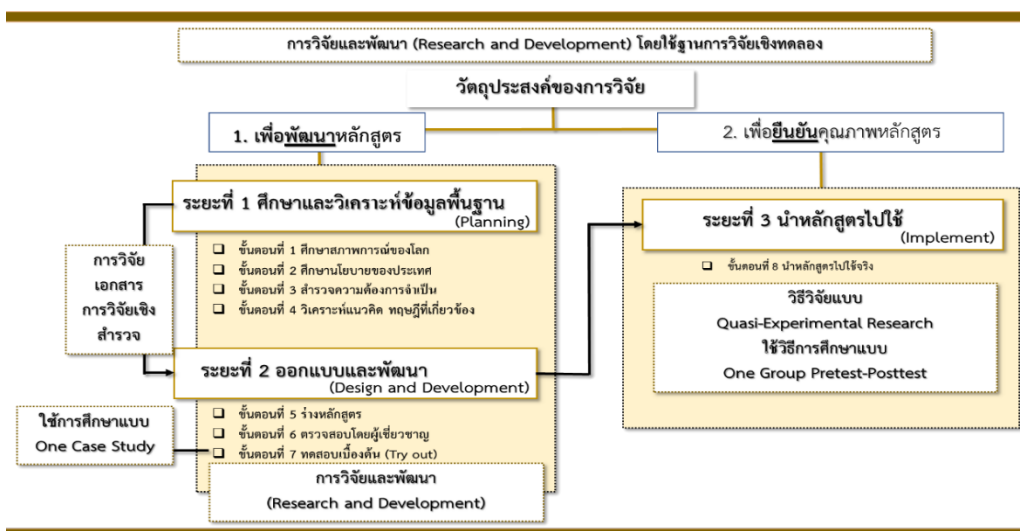

4. ผลจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

4.1 ผลการศึกษาหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาพบว่า 1) หลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมควรมีจำนวนชั่วโมงรวม 30 ชั่วโมง เพื่อให้สามารถปฏิบัติการนำหลักสูตรไปใช้ควบคู่กับหลักสูตรแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและคุณภาพของหลักสูตร คือ นักเรียนต้องได้คะแนนการประเมินผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป เพื่อให้ไปตามมาตรฐานและเกณฑ์กำหนดของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาและรับประกันได้ถึงคุณภาพของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2010); (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2011)

4.2 ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด หลักการการพัฒนาหลักสูตรทำให้สามารถกำหนดได้องค์ประกอบของหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม 7 ประการ ได้แก่ 1) หลักการเหตุผล 2) จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ 3) สมรรถนะสำคัญหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 4) โครงสร้าง เนื้อหา ระยะเวลา 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล

4.3 ผลการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากนักวิชาการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยกำหนดได้แนวคิดในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม ภายใต้ฐานของแนวคิดที่ยึดระบบเป็นสำคัญประกอบด้วย 3 ระยะ 8 ขั้นตอน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม

4.4 ผลการศึกษาทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม ผู้วิจัยกำหนดได้แนวคิดหลักในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม ดังนี้

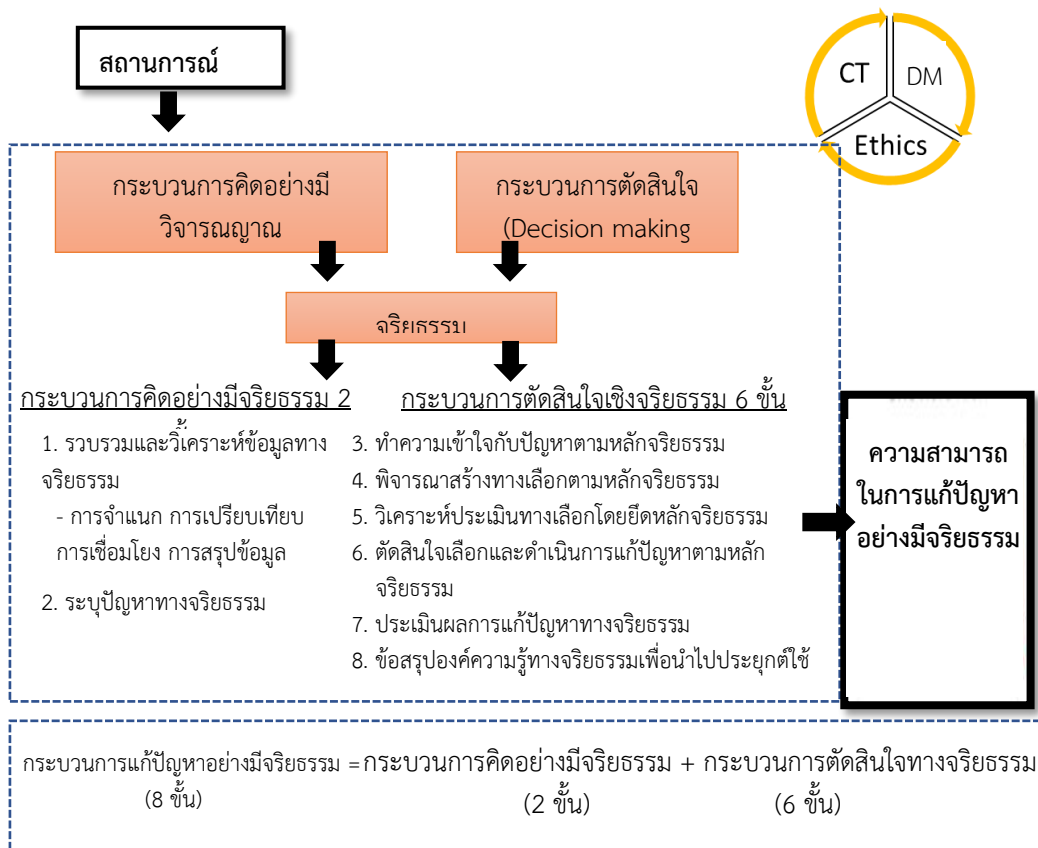
หลักการแนวคิดหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้

ยึดสภาพการณ์ของโลกเป็นหลัก สอดคล้องกับทิศทางการส่งเสริมทางการศึกษาของประเทศ มุ่งปรับแก้สภาพปัญหาที่มี

1. เริ่มจากเรียนรู้ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน ฝึกปฏิบัติผ่านกระบวนการเผชิญสถานการณ์ปัญหา
2. ส่งเสริมแรงจูงใจภายใน เช่น สร้างความท้าทาย กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น
3. ปรับพฤติกรรมด้านจริยธรรม ด้านการควบคุมอารมณ์ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม
4. บูรณาการวิธีการเรียนรู้ ด้วยตนเองผสมผสานกับการแลกเปลี่ยนความร่วมมือ (Cooperative Reciprocity) ผ่านกระบวนการกลุ่ม ภายใต้หลักการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. บูรณาการด้านเนื้อหา หลายสาระวิชาในหลักสูตรแห่งชาติเข้าในการเสนอสถานการณ์ปัญหา

ภาพที่ 2 หลักการแนวคิดในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม

4.5 ผลการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม พบว่า องค์ประกอบสำคัญของการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมประกอบด้วยความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการตัดสินใจและมุมมองทางจริยธรรมที่เหมาะสม โดยสามารถสังเคราะห์ได้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม 8 ขั้นตอน ดังนี้

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 และแนวโน้มความต้องการส่งเสริมความสามารถที่ต้องการจำเป็นให้นักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและบริบทที่เปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ของโลกในปัจจุบัน ส่งผลให้ระบบการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศเข้าในการใช้ชีวิตและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศ การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นโดยสันติ ความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา ความสามารถในการรับมือกับปัญหาการแก้ปัญหา ควบคู่กับจริยธรรม พร้อมความสามารถในการพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่ยากจะคาดการณ์ได้

2. จากการศึกษานโยบายทางการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับกระทรวง โดยรวมพบว่า มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ของโลกและแนวโน้มความต้องการส่งเสริมความสามารถในที่จำเป็นแก่ผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 เห็นได้ชัดเจนจากนโยบาย

ทางการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาไปควบคู่กับการพัฒนาจริยธรรมให้นักเรียน ดังเช่น Shin, N. et al. ที่เชื่อว่า จุดศูนย์กลางการศึกษาคือสอนให้คนได้คิดใช้เหตุผลและสามารถแก้ปัญหาได้ (Shin, N. et al., 2003) ซึ่งนักการศึกษา Piaget, J. และ Kohlberg, L. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาจริยธรรมและการแก้ปัญหา เน้นผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นตามสภาพการณ์ของโลกและสามารถดำรงอยู่ในโลกศตวรรษที่ 21 ร่วมกันได้อย่างสันติสุขเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อการมีชีวิตอยู่รอดและการพัฒนา (Piaget, J., 1965); (Kohlberg, L., 1976) (MacKinnon, A. & Thepphasoulithone, P., 2014)

3. จากการสำรวจและวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ เช่น ผู้บริหารระดับกระทรวง ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ต่างมีความต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม โดยทุกคนเห็นพ้องกันในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว อันเป็นผลจากการเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหายจริยธรรมแก่เยาวชนในประเทศ มุ่งเน้นไปที่การสร้างเชื่อมั่นว่าเยาวชนของประเทศได้รับการฝึกฝนทั้งทางด้านความสามารถในการแก้ปัญหาและจริยธรรมควบคู่กันไปเป็นอย่างดี หลีกเลี่ยงวิธีการเอาชีวิตรอดโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้อื่น ดังเช่น Tyler, R. W. และ Taba, H. ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ สำรวจ สภาพพื้นฐานในด้านต่าง ๆ จากหลาย ๆ แหล่งทั้งจากตัวผู้เรียน จากสังคม ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เช่น ครู นักวิชาการ นักพัฒนาหลักสูตรและผู้บริหารให้มีส่วนร่วมและรับรู้ในการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงในการตัดสินใจกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Tyler, R. W., 1950); (Taba, H., 1962)

4. ผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมทำให้สามารถกำหนดได้ 1) จำนวนชั่วโมงรวมของหลักสูตร 30 ชั่วโมงและเกณฑ์การประเมินผลร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) องค์ประกอบหลักสูตร 7 ประการ ซึ่งหลักสูตรในงานวิจัยแต่ละชิ้นจะประกอบด้วยจำนวนองค์ประกอบที่ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ไม่มีความเห็นพ้องต้องกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านองค์ประกอบหลักสูตร ขึ้นกับแนวคิด มุมมองของผู้วิจัยแต่ละคนในการกำหนดจัดรวมหรือแยกย่อยหัวข้อ แต่องค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตรที่ขาดไม่ได้ 4 ประการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล อย่างไรก็ตามหากหลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบที่ครอบคลุม เชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสมจะสามารถรับประกันได้ถึงความสำเร็จของหลักสูตร (Ghonoodi, A. & Salimi, L., 2011) 3) การพัฒนา

หลักสูตร 3 ระยะ 8 ขั้นตอน 4) หลักการแนวคิดหลักสูตรแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทฤษฎีกระบวนการกลุ่ม เน้นบูรณาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความสามารถในการแก้ปัญหา ดังเช่น ผลงานวิจัยของ ช่อเอื้อง อุทิศสาร และคณะ ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีการร่วมมือกันในกลุ่มส่งผลให้ผู้เรียนได้เพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหาให้สูงขึ้น ทั้งยังได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกคนอื่น (ช่อเอื้อง อุทิศสาร และคณะ, 2560) ญาณิ เพชรแอน และสุเทพ อ่วมเจริญ ได้กล่าวว่า การจัดกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนมีการระดมสมอง ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เกิดกระบวนการคิดในการแก้ปัญหา (ญาณิ เพชรแอน และสุเทพ อ่วมเจริญ, 2558)

5) สังเคราะห์ได้องค์ประกอบของการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมที่ประกอบด้วย 3 Domains หลัก เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจและจริยธรรมและกระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม 8 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทางจริยธรรม ขั้นที่ 2 การระบุประเด็นปัญหาทางจริยธรรมทางจริยธรรม ขั้นที่ 3 การทำความเข้าใจกับปัญหาในหลักจริยธรรมตามหลักจริยธรรม ขั้นที่ 4 พิจารณาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาตามหลักจริยธรรม ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ประเมินผลทางเลือกโดยยึดหลักจริยธรรม ขั้นที่ 6 ตัดสินใจเลือกและดำเนินการแก้ปัญหาตามหลักจริยธรรม ขั้นที่ 7 ขึ้นประเมินผลการแก้ปัญหาทางจริยธรรม ขั้นที่ 8 ขึ้นสรุปองค์ความรู้ทางจริยธรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในครั้งนี้ ได้ชี้ให้เห็นว่าการกำหนดกรอบเป้าหมายในการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมเยาวชนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมต้องให้สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของสภาพการณ์โลก ทิศทางการพัฒนาของประเทศและความต้องการของผู้เรียนและสังคม จุดมุ่งหมายหลักสูตรควรให้ความสำคัญกับการมุ่งพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาควบคู่ไปกับการพัฒนาจริยธรรม โดยจัดการฝึกอบรมกิจกรรมที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ใช้วิธีการระดมความคิด การอภิปราย/กิจกรรมกลุ่ม ซึ่งช่วยในการกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนต่างก็มีความรู้ ความสามารถและช่วยเหลือกันได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันเป็นการต่อยอดความรู้ คำนึงถึงการปรับพฤติกรรมด้านจริยธรรม รวมทั้งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในด้านการควบคุมอารมณ์ การเข้าใจตนเองและการเข้าใจผู้อื่นเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรม ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม จัดให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมผ่านสถานการณ์จริงและจากกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงหรือจากสถานการณ์ข่าว พร้อมบูรณาการด้านเนื้อหาหรือสาระรายวิชาในหลักสูตรแห่งชาติ เพื่อเชื่อมโยงและขยายความรู้ของผู้เรียนให้กว้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา. (2010). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น. นครหลวงเวียงจันทน์: สถาบันคั่นคว้าวินยาศาสตร์การศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา. (2011). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย. นครหลวงเวียงจันทน์: สถาบันคั่นคว้าวินยาศาสตร์การศึกษา.
- ช่อเอื้อง อุทิศสาร และคณะ. (2560). ผลจากการใช้กระบวนการกลุ่มในการสอนทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 4 (หน้า 268-274). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ญาณิ เพชรแอน และสุเทพ อ่วมเจริญ. (2558). การศึกษากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง อาหารกับสุขภาพ รายวิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. Veridian E- Journal, Silapakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 8(2), 2080-2091.
- มีกบ่แห่ง (นามแฝง). (2020). เมื่อการฆ่าตัวตายเป็นเรื่องใหญ่ของโลก: จะป้องกันสิ่งนี้อย่างไร ลาวพัฒนา. เรียกใช้เมื่อ 10 มีนาคม 2020 จาก <https://www.laophattananews.com/archives/66865>
- Chounlamany, K. (2014). School education reform in Lao PDR: good intentions and tensions? Centre international d'études pédagogiques, Symposium: Education in Asia in 2014: What global challenges? Retrieved March 26, 2020, from <https://journals.openedition.org/ries/3766>
- Gardner, H. (2007). Five Minds for the Future. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Ghonoodi, A. & Salimi, L. (2011). The Study of Elements of Curriculum in Smart Schools. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 28(2011), 68-71.
- Kohlberg, L. (1976). Moral Stages and Moralization: The Cognitive Developmental Approach. Moral Development and Behavior: Theory, Research and Social Issues, 4-5. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Lao People's Revolutionary Youth Union & United Nations Population Fund. (2014). Adolescent and Youth Situation Analysis Lao People's Democratic Republic: Investing in Young People is Investing in the Future. Lao People's Revolutionary Youth Union, LYU, Lao PDR. Retrieved October 18, 2020, from https://lao.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Final_Eng_AYSA%20Report.pdf

- MacKinnon, A. & Thepphasoulithone, P. (2014). Educational Reform In Laos: A Case Study. *International Journal of Educational Studies*, 1(1), 19-34.
- Ministry of Planning and Investment. (2015). The 4th Population and Housing Census Lao Statistics Bureau. Retrieved August 1, 2020, from <https://www.lsb.gov.la>
- Ministry of Planning and Investment. (2018). Mid-Term Review of the Eighth National Socioeconomic Development Plan, 2016-2020 (19 October 2018 Vientiane). Retrieved August 1, 2020, from <https://data.opendevopmentmekong.net/dataset/3-8-2016-2020/resource/0833d7be-88ef-433c-9af8-82b6337d1817>
- Piaget, J. (1965). *Language and thought of the child*. New York: Harcourt, Brace & World.
- Power, C. (2014). *The Power of Education: Education for All, Development, Globalization and UNESCO* (2015th ed.). London: Springer.
- Shin, N. et al. (2003). Predictors of Well-Structured and ILL-Structured Problem Solving in an Astronomy Simulation. *Journal of Research in Science Teaching*, 40(1), 6-33.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcout Brace & World.
- Tyler, R. W. (1950). *Basic Principle of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- UNFPA State of Lao Population. (2019). *Gender Vulnerabilities of Boys and Girls Throughout the Lifespan in Lao PDR*. Vientiane: UNFPA Lao PDR. Retrieved August 1, 2020, from <https://lao.unfpa.org/en/publications/gender-vulnerabilities-boys-and-girls-throughout-lifespan-lao-pdr>
- United Nations. (2015). *Country Analysis Report:Lao PDR, Analysis to inform the Lao People' s Democratic Republic– United Nations Partnership Framework (2017-2021)*. Retrieved August 8, 2020, from <https://laopdr.un.org/en/13290-lao-pdr-united-nations-partnership-framework-sustainable-development-2017-2021-2015-country>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2015). *Rethinking education: towards a global common good?* Retrieved August 1, 2020, from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000232555>

- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2018). Mapping research and innovation in Lao People's Democratic Republic, G. A. Lemarchand and April Tash, eds. Technology and Innovation Policy, 7(2018), 45-67.
- Voice of America Laos News. (2010). Lao Youths Increasingly Involved With Drug Trafficking and Crimes. Retrieved October 18, 2020, from <https://lao.voanews.com/a/a-52-2010-03-10-voa4-90693559/1188475.html>
- World Economic Forum. (2016). The Future of Jobs: Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution. Retrieved November 12, 2020, from http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs.pdf
- World Health Organization. (2017). The Ministry of Health reviewed health profession education reforms with support from WHO and the Luxembourg Government. Retrieved November 11, 2020, from <https://www.who.int/laos/news/detail/01-09-2017-the-ministry-of-health-reviewed-health-profession-education-reforms-with-support-from-who-and-the-luxembourg-government>